

การบริหารจัดการภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

THE MANAGEMENT OF LOCAL WISDOM OF SUB – DISTRICT ADMINISTRATION ORGANIZATION IN WICHIANBURI DISTRICT, PHETCHABUN PROVINCE

พัชรี ศรีสุรินทร์^๑

Patcharee Sonsurin

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ มีวัตถุประสงค์ (๑) เพื่อศึกษาการบริหารจัดการภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ (๒) เพื่อเปรียบเทียบการบริหารจัดการภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล (๓) เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคและแนวทางในการส่งเสริมการบริหารจัดการภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ การดำเนินการวิจัยโดยวิธีวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๓๕๒ คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ โดยใช้สถิติค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบค่าเอฟ (F-test) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ในกรณีตัวแปรต้นตั้งแต่สามกลุ่มขึ้นไป เมื่อพบว่ามีความแตกต่างจึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Different : LSD)

ผลการวิจัย พบว่า

๑. การบริหารจัดการภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละด้าน คือ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุหรืออุปกรณ์และด้านการจัดการเรียนรู้ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน

^๑ นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ศูนย์บัณฑิตศึกษา วิทยาลัยสงฆ์ นครสวรรค์

๒. เปรียบเทียบทัศนะของบุคลากรและสมาชิกกลุ่มพัฒนาอาชีพที่มีต่อการบริหารจัดการภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน พบว่า บุคลากรและสมาชิกกลุ่มพัฒนาอาชีพมีทัศนะต่อการบริหารจัดการภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ ด้านเพศ อายุ การศึกษา และรายได้ต่อเดือน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ ส่วนบุคลากรและสมาชิกกลุ่มพัฒนาอาชีพมีทัศนะต่อการบริหารจัดการภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ ด้านอาชีพไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

๓. ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการบริหารจัดการภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ (๑) ควรเพิ่มงบประมาณด้านอุปกรณ์และเครื่องมือพร้อมจัดอบรมให้ความรู้ด้านระบบและจัดซื้อจัดจ้างอุปกรณ์และเครื่องมือที่ทันสมัย (๒) ให้ความรู้ด้านจริยธรรมในการปฏิบัติงาน การศึกษาดูงานนอกสถานที่หรืออบรมเพื่อสร้างแนวคิดสร้างสรรค์ใหม่ๆ และเปรียบเทียบการทำงานจากความคิดเดิมกับแนวคิดใหม่ว่าสิ่งไหนให้ผลมากกว่ากันหรือผลออกมาแล้วเหมือนหรือต่างกันมากน้อยเพียงใด (๓) ควรศึกษาถึงประสิทธิภาพของผลิตภัณฑ์ภายในกลุ่มของตนว่ามากน้อยเพียงใด ก่อนที่จะนำเสนอต่อสาธารณชน

Abstract

The objectives of this study were: 1) to study local wisdom management of sub-district administrative organizations in Wichianburi District, Phetchabun Province, 2) to compare the local wisdom management of sub-district administrative organizations in Wichianburi District, Phetchabun Province by classifying on the personal factors, and 3) to study problems, barriers and ways for supporting the local wisdom management of sub-district administrative organizations in Wichianburi District, Phetchabun Province.

This research applied Survey Research. The sample of the study was 352 people. The instrument of the study was the questionnaires. The analysis of data used Statistical Package for Social Science. The statistics used Frequency, Percentage, Mean, Standard deviation, t-test, and F-test by One Way ANOVA and Least Significant Difference: LSD.

Results of the study

1. Overall, the local wisdom management of sub-district administrative organizations in Wichianburi District, Phetchabun Province was in high level. When considering each aspect: personnel, budget, tools or equipment, and management, it was found that these were in high level.

2. For the comparison of the personnel's opinion and the members' opinion of professional developmental group toward the local wisdom learning management of sub-district administrative organizations in Wichianburi District, Phetchabun Province by classifying the personal factors: : sex, age, educational degree, occupations, and income per month, it was found that the personnel and members of professional developmental group had different opinion toward the local wisdom learning management of sub-district administrative organizations in Wichianburi District, Phetchabun Province in the sex, age, educational degree and income per month at 0.01 of statistical significance. However, the personnel and members of professional developmental group had no different opinion toward the local wisdom learning management of sub-district administrative organizations in Wichianburi District, Phetchabun Province in the occupation at 0.05 of statistical significance.

3. For the problems, barriers, and suggestions for the local wisdom learning management of sub-district administrative organizations in Wichianburi District, Phetchabun Province, it should increase the budget in the tools and equipment and train for the knowledge in the system and the procure of the modern tools and equipment, give the ethical knowledge in working, the seminar or training to make new concept and compare the working in the original concept and the new concept. Moreover, it should study the effectiveness of the products within the groups before launching them to the public.

Keyword : the leadership of Sangha administrators, opinions

บทนำ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ.๒๕๕๕ – ๒๕๕๙) สาระสำคัญสรุปได้ว่าการพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ จะเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันในมิติต่างๆ ให้แก่ ปัจเจก ครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศ โดยใช้แนวคิดและทิศทางการพัฒนาประเทศสู่ความยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงต่อเนื่องจากแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๐ พร้อมทั้งขยายการนำทุนของประเทศที่มีศักยภาพจาก ๓ ทุน ทั้ง ทุนสังคมทุนเศรษฐกิจ และทุนทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม เป็น ๖ ทุน ได้แก่ ทุนมนุษย์ ทุนสังคม ทุนกายภาพ ทุนทางการเงิน ทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และทุนทางวัฒนธรรมมาใช้ประโยชน์อย่างบูรณาการและเกื้อกูลกัน โดยเฉพาะการสร้างฐานทางปัญญาเพื่อเป็นภูมิคุ้มกันให้กับคนและสังคมไทยเป็นสังคมที่มีคุณภาพ ก้าวสู่สังคมและเศรษฐกิจสีเขียวที่มีแบบแผนการผลิตและบริโภคอย่างยั่งยืนและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยนำความรู้และจุดแข็งของอัตลักษณ์ไทยมาปรับโครงสร้างเศรษฐกิจบนฐานนวัตกรรมที่เข้มแข็งเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจโลกและเศรษฐกิจในภูมิภาคอย่างรู้เท่าทัน สร้างความยั่งยืนของภาคเกษตรและความมั่นคงด้านอาหารและพลังงาน รวมทั้งการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ควบคู่ไปกับการสร้างระบบธรรมาภิบาล

และความสมานฉันท์ในทุกภาคส่วนและทุกระดับ เป็นฐานการพัฒนาประเทศที่มั่นคงและสมดุล มุ่งสู่การอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุขและเป็นธรรม^๒

การปกครองท้องถิ่นเป็นการจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดินตามหลักการกระจายอำนาจปกครอง ซึ่งมีลักษณะที่สำคัญคือ มีการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นนิติบุคคล แยกอิสระจากการบริหารราชการส่วนกลางให้มีสิทธิและอำนาจในการทำนิติกรรมและสัญญา ต่าง ๆ ตลอดจนเป็นเจ้าของหรือถือครองกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินต่าง เพื่อประโยชน์ต่อการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชนในท้องถิ่น โดยมีเจ้าหน้าที่ ทรัพย์สิน งบประมาณและรายได้เป็นของท้องถิ่นเอง มีการเลือกตั้งสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นทั้งหมดหรือบางส่วน เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง การปกครองท้องถิ่นจึงเป็นแนวทางที่ทำให้ประชาชนในท้องถิ่นได้คิดริเริ่มและหาวิธีการในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาท้องถิ่นโดยประชาชนที่ดำเนินชีวิตอยู่ภายในท้องถิ่นเอง ดังนั้น จึงถือได้ว่า การปกครองท้องถิ่นมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อการศึกษา เรียนรู้ การเมือง

^๒บุญมาศ แสงเงิน, ผู้อำนวยการกองบริหารงานบุคคลประเภทผู้บริหาร, แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙).

การปกครองในระบอบประชาธิปไตย และทำให้
การเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยมี
ความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับวิถีชีวิตของ
ประชาชนอย่างแท้จริง^๓

การพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากเป็น
การดำเนินงานพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน เพื่อเป็น
การสร้างโอกาสรายได้และการพึ่งตนเอง ภายใต้
แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ในส่วนของการ
ส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็ง
มีเสถียรภาพ เป้าหมายคือ การพัฒนากลุ่ม
เศรษฐกิจชุมชนให้มีความเข้มแข็งและสามารถ
พึ่งตนเองได้ โดยมีกลุ่มเศรษฐกิจชุมชน ได้แก่
กลุ่มพัฒนาอาชีพ กลุ่มผู้ผลิต OTOP และกลุ่ม
ออมทรัพย์เพื่อการผลิต ในการขับเคลื่อนการ
พัฒนาเศรษฐกิจฐานรากไม่ว่าจะเป็นเรื่องของ
การรวมกลุ่ม เพื่อเพิ่มศักยภาพในการผลิต และ
เพื่อระดมทุนของกลุ่ม^๔ จึงจำเป็นที่จะต้องศึกษา
ในเรื่องเกี่ยวกับการดำเนินงานกลุ่มพัฒนาอาชีพ
ขององค์การบริหารส่วนตำบลต่างๆ ในอำเภอ
วิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ การเรียนรู้ภูมิ
ปัญญาท้องถิ่น ยังช่วยส่งเสริมการอนุรักษ์
ศิลปวัฒนธรรมของชนพื้นบ้านให้คงอยู่และมี

การพัฒนาให้ศิลปวัฒนธรรมเหล่านั้นให้มีความ
ทันสมัยทันสมัยมากขึ้น สามารถนำมาประยุกต์ใช้
ได้ดีในปัจจุบัน ทำให้เกิดการรวมกลุ่มช่วยกันคิด
ช่วยกันออกแบบผลิตภัณฑ์ของกลุ่มตนให้มีความ
แปลกใหม่มากยิ่งขึ้น จึงเกิดรายได้ขึ้น
ภายในกลุ่มเป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
องค์การบริหารส่วนตำบลที่อยู่ในอำเภอวิเชียร
บุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ จึงส่งเสริมและสนับสนุน
กลุ่มพัฒนาอาชีพต่างๆ ในชุมชน ให้เกิดการ
พัฒนาอาชีพอย่างยั่งยืน เพื่อให้ทราบปัญหาและ
อุปสรรคการดำเนินงานของกลุ่มพัฒนาอาชีพ
และนำผลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าไปใช้แก้ไข
กำหนดแนวทางพัฒนาศักยภาพ ความเข้มแข็ง
และความมีเสถียรภาพในการบริหารจัดการและ
ดำเนินงานของกลุ่มพัฒนาอาชีพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑ เพื่อศึกษาการบริหารจัดการภูมิ
ปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลใน
อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

๒ เพื่อเปรียบเทียบการบริหาร
จัดการภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหาร
ส่วนตำบล ในอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์
โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

๓ เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและ
แนวทางในการส่งเสริมการบริหารจัดการภูมิ
ปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ใน
อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “การบริหารจัดการ
ภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล
ในอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์”ใช้ระเบียบ

^๓บุญทวี ยี่หะ, การปกครองท้องถิ่น
ไทย Thai local government, พิมพ์ครั้งที่ ๑,
(กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๗), หน้า ๒๔.

^๔กรมการพัฒนาชุมชน, เอกสาร
วิชาการการจัดการความรู้การพัฒนาชุมชนองค์
ความรู้การพัฒนาชุมชน ชุดที่ ๒ การพัฒนา
เศรษฐกิจฐานรากในการพัฒนาชุมชน,
(กรุงเทพมหานคร : [ม.ป.ท.], ๒๕๔๙).

วิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลและสมาชิกกลุ่มพัฒนาอาชีพจำนวน ๑,๐๗๗ คน ในอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ ใช้การสุ่มแบบเจาะจง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลและสมาชิกกลุ่มพัฒนาอาชีพทั้ง ๕ ตำบล ซึ่งใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓๕๒ คน^๕ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ ๐.๘๗๒ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบการบริหารจัดการภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลเพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและแนวทางในการส่งเสริมการบริหารจัดการภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์เพื่อเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย แบ่งเป็น ๓ ส่วนดังนี้ ส่วนที่ ๑ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ส่วนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ การบริหารจัดการภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัด

เพชรบูรณ์ ใน ๔ ด้าน ได้แก่ ๑) ด้านบุคลากร ๒) ด้านงบประมาณ ๓) ด้านวัสดุหรืออุปกรณ์ ๔) ด้านการจัดการเรียนรู้ ส่วนที่ ๓ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยใช้คำถามปลายเปิด (Open ended Questionnaire) วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ โดยใช้สถิติค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบค่าเอฟ (F-test) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ในกรณีตัวแปรต้นตั้งแต่สามกลุ่มขึ้นไป เมื่อพบมีความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheff') โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๑

ผลการศึกษา

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน ๒๔๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๙.๐๓ มีกลุ่มอายุ ๒๕ – ๓๐ ปี จำนวน ๑๑๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๕๒ มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน ๑๐๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๘๓ มีอาชีพเป็นบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล ๑๗๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๘๕ และมีรายได้ต่อเดือน ๔,๐๐๐ – ๗,๕๐๐ บาท จำนวน ๑๒๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๓๖

^๕สำนักงานพัฒนาชุมชน อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์, เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๓.

บุคลากรและสมาชิกกลุ่มพัฒนาอาชีพมีการบริหารจัดการภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน ข้อเสนอแนะในการบริหารจัดการภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

๑) องค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดให้บุคลากรมีการพัฒนาองค์ความรู้ของตน เพื่อความทันสมัยของผลิตภัณฑ์

๒) องค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดสรรงบประมาณในแต่ละปีไว้ให้เพียงพอกับกลุ่มพัฒนาอาชีพ

๓) องค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดหาวัสดุหรืออุปกรณ์ที่จะมาใช้ในกลุ่มพัฒนาอาชีพให้เพียงพอ สามารถใช้ได้ยาวนาน

๔) องค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดบุคลากรไปให้ความรู้ในการบริหารจัดการกลุ่มเพื่อให้มีคุณภาพในการบริหาร

อภิปรายผล

ผลการวิจัย พบว่า การบริหารจัดการภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน

๑) ด้านบุคลากร บุคลากรและสมาชิกกลุ่มพัฒนาอาชีพมีการบริหารจัดการภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ใน

อำเภวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ ด้านบุคลากร ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลมีการจัดสรรบุคลากร เพื่อนำความรู้ไปเผยแพร่แก่ประชาชนได้อย่างเหมาะสม เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นองค์กรปกครองของรัฐที่มีขนาดเล็กที่สุด และเข้าถึงประชาชนมากที่สุดจึงทำให้การเรียนรู้ เป็นไปอย่างเรียบง่ายและเป็นกันเอง ซึ่งสอดคล้องกับ บุญเสริม นาคสาร ซึ่งกล่าวว่า องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นองค์กรทางการปกครองของรัฐที่มีขนาดเล็กที่สุดและเข้าถึงประชาชนมากที่สุด เป็นการกระจายอำนาจของภาครัฐสู่ท้องถิ่น พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.๒๕๓๗ (แก้ไขเพิ่มเติมจนถึงฉบับที่ ๓ พ.ศ.๒๕๔๒) ทำให้ องค์การบริหารส่วนตำบลมีความเป็นอิสระและขีดความสามารถในการบริหารงานในองค์กรได้มากกว่าเดิม เนื่องจากมีฐานะเป็นนิติบุคคล มีรายได้ มีงบประมาณ มีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลเพื่อความเจริญก้าวหน้าในทุกๆ ด้าน มีบุคลากรที่เป็นพนักงานส่วนตำบลและ เป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น ซึ่งจะเป็นผู้ให้บริการและอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนภายในตำบล^๖

๒) ด้านงบประมาณ ข้าราชการบุคลากรและสมาชิกกลุ่มพัฒนาอาชีพมีการบริหารจัดการภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหาร

^๖บุญเสริม นาคสาร, การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน : ผลในทางปฏิบัติ เมื่อครบรอบ ๖ ปี ของการปฏิรูปการเมือง, (กรุงเทพมหานคร, ม.ป.ท., ๒๕๔๖), หน้า ๔๒-๔๓.

บริหารส่วนตำบล ในอำเภอเวียงบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ ด้านงบประมาณ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลมีการจัดเตรียมงบประมาณในการสนับสนุนกลุ่มพัฒนาอาชีพของตนไว้อย่างเหมาะสม เพื่อเพิ่มศักยภาพของสมาชิกกลุ่มพัฒนาอาชีพให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๒ กำหนดให้ อบต.มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ตามมาตรา ๑๖ เช่น การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง การส่งเสริม การฝึก การประกอบอาชีพ และการจัดการศึกษา เป็นต้น เมื่อองค์การบริหารส่วนตำบลมีรายได้แล้ว ก็จำเป็นต้องกำหนดแนวทางในการใช้จ่ายงบประมาณของตนเองในรูปของข้อบัญญัติงบประมาณรายปีขององค์การบริหารส่วนตำบลเอง โดยผ่านความเห็นชอบจากสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเสียก่อน และการตรวจสอบบัญชีจะเป็นการควบคุมสุดท้ายเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง^๗

๓) ด้านวัสดุหรืออุปกรณ์ บุคลากร และสมาชิกกลุ่มพัฒนาอาชีพมีการบริหารจัดการภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเวียงบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ ด้านวัสดุหรืออุปกรณ์ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลมีการจัดซื้อ

วัสดุอุปกรณ์ให้กับกลุ่มพัฒนาอาชีพภายในตำบลของตนได้อย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๒ กำหนดให้ อบต.มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง มาตรา ๘๕ เช่น ค่าวัสดุ ค่าที่ดิน สิ่งก่อสร้าง ทรัพย์สินอื่นๆ เงินอุดหนุนหน่วยงานอื่น และรายจ่ายอื่นใดตามข้อผูกพัน หรือตามที่มีกฎหมายหรือระเบียบของกระทรวงมหาดไทยกำหนดไว้^๘

๔) ด้านการจัดการเรียนรู้ บุคลากร และสมาชิกกลุ่มพัฒนาอาชีพมีการบริหารจัดการภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเวียงบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ ด้านการจัดการเรียนรู้ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลได้มีการจัดการสอนวิธีการบริหารจัดการภายในกลุ่มเพื่อถ่ายทอดความรู้ให้กับกลุ่มพัฒนาอาชีพของตนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เคน บลานชาร์ด Ken Blanchard ได้ศึกษา การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่พึงประสงค์เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน พบว่า ความจำเป็นที่องค์กรสมัยใหม่จะต้องปรับวิธีการบริหารจัดการ โดยเปิดโอกาสให้คนในองค์กรเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการบริหารจัดการองค์กร ซึ่งจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อผู้บริหาร

^๗พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒, ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๔.

^๘พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒, ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๔.

จะต้องปรับเปลี่ยนวิธีคิด จากการรวมศูนย์
อำนาจไปสู่การสร้างกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน
ของทุกฝ่ายในองค์กร^๙

สรุปผลจากการวิจัย

การสรุปผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะ
กล่าวถึงประเด็นที่สำคัญ ในการบริหารจัดการ
ภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล
ในอำเภอเวียงชัยบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยจะ
สรุปตามลำดับ ดังนี้

ด้านบุคลากร พบว่า บุคลากรและ
สมาชิกกลุ่มพัฒนาอาชีพมีการบริหารจัดการภูมิ
ปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ใน
อำเภอเวียงชัยบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ อยู่ในระดับ
ปานกลางคือ อบต.สนับสนุนประชาชนให้พัฒนา
ความรู้ทักษะโดยการพาไปศึกษาดูงานนอก
สถานที่และมีการติดตามผลการฝึกทักษะให้กับ
ประชาชนส่วนข้ออื่นๆ อยู่ในระดับ มาก

ด้านงบประมาณ พบว่า บุคลากร
และสมาชิกกลุ่มพัฒนาอาชีพมีการบริหาร
จัดการภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหาร
ส่วนตำบล ในอำเภอเวียงชัยบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์
อยู่ระดับปานกลาง คือ อบต.มีงบประมาณ
สำหรับซ่อมแซมอุปกรณ์ที่ชำรุด และองค์กรมี
ความพร้อมในการสนับสนุนงบประมาณที่
จำเป็นเร่งด่วน ส่วนข้ออื่นๆ อยู่ในระดับ มาก

^๙ Ken Blanchard (อ้างใน ธรรมรักษ์
การพิศิษฐ์), การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่พึง
ประสงค์เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน, (รายงานการวิจัย
สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, ๒๕๔๖), หน้า
๕๖.

ด้านวัสดุหรืออุปกรณ์ พบว่า
บุคลากรและสมาชิกกลุ่มพัฒนาอาชีพมีการ
บริหารจัดการภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การ
บริหารส่วนตำบล ในอำเภอเวียงชัยบุรี จังหวัด
เพชรบูรณ์ อยู่ในระดับปานกลาง คือ มีการ
ปรับปรุงภูมิทัศน์โดยรอบสถานที่ที่จัดตั้งกลุ่ม
พัฒนาอาชีพในตำบลให้เหมาะสม มีการวางแผน
การใช้วัสดุอุปกรณ์ให้เกิดประโยชน์สูงสุด
และอบต.มีความพร้อมในการประเมินผลการใช้
วัสดุอุปกรณ์ ส่วนข้ออื่นๆ อยู่ในระดับ มาก

ด้านการจัดการเรียนรู้ พบว่า
บุคลากรและสมาชิกกลุ่มพัฒนาอาชีพมีการ
บริหารจัดการภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การ
บริหารส่วนตำบล ในอำเภอเวียงชัยบุรี จังหวัด
เพชรบูรณ์ อยู่ในระดับปานกลาง คือ อบต.มี
แผนการไปศึกษาดูงานนอกสถานที่ และมีการ
ประชาสัมพันธ์ในการจัดการเรียนรู้ในแต่ละครั้ง
ให้ประชาชนรับทราบ ส่วนข้ออื่นๆ อยู่ในระดับมาก
ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการ
ภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล
ในอำเภอเวียงชัยบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ ผู้วิจัยได้
ข้อสรุปและการเสนอแนะไว้ดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

๑. บุคลากรควรเสนอแนะนโยบาย
การจัดทำแผนเกี่ยวกับการจัดตั้งงบประมาณ
ขององค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อสนับสนุนกลุ่ม
อาชีพ (OTOP) ภายในตำบลของตนให้มีการ
พัฒนายิ่งขึ้น

๒. บุคลากรและสมาชิกกลุ่ม
พัฒนาอาชีพควรมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับ

การจัดตั้งกลุ่มอาชีพ ๑ ตำบล ๑ ผลิตภัณฑ์ (OTOP) ประจำตำบล เพื่อสนองนโยบายของรัฐบาลให้เป็นผลสำเร็จ

๓. องค์การบริหารส่วนตำบลควรให้การสนับสนุนบุคลากรในการจัดตั้งกลุ่มการเรียนรู้ภายในตำบลและมีการประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน ในเรื่องของการจำหน่ายผลิตภัณฑ์สินค้าให้ได้มาตรฐานมากที่สุด

ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติ

๑. องค์การบริหารส่วนตำบลมีการจัดทำแผนนโยบายเกี่ยวกับการจัดตั้งงบประมาณสำหรับกลุ่มพัฒนาอาชีพภายในตำบลของตน ให้ได้รับการพัฒนามั่นคง

๒. บุคลากรและสมาชิกกลุ่มพัฒนาอาชีพควรมีการพัฒนาเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ในการจัดตั้งกลุ่มอาชีพ ๑ ตำบล ๑ ผลิตภัณฑ์ (OTOP) ประจำตำบลให้ขยายไปสู่ท้องถิ่นต่างๆ อย่างทั่วถึง

๓. ควรมีการศึกษาการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการภายในกลุ่มอาชีพของตน

๔. องค์การบริหารส่วนตำบลสนับสนุนบุคลากรให้จัดตั้งกลุ่มการเรียนรู้เพื่อนำไปประกอบอาชีพเพื่อสร้างรายได้ให้กับ

ครอบครัวและชุมชน และทำหน้าที่ประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ในเรื่องของการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ด้วย

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

๑. ควรมีการศึกษาถึงแผนและขอบเขตอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ในการให้การสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ภายในตำบลให้ครอบคลุม

๒. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพของผลิตภัณฑ์ของกลุ่มอาชีพประเภทเดียวกันทั้งภายในและภายนอกเขต

๓. ควรมีการนำหลักธรรมเข้ามาประยุกต์ใช้ในงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารองค์กรให้มากขึ้น

๔. ควรเพิ่มกลุ่มตัวอย่างให้มากขึ้น เพื่อความชัดเจนต่อทัศนคติของประชาชน ไม่เพียงจำกัดในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง

๕. ควรมีการเพิ่มเครื่องมือในการวิจัยให้กว้างมากขึ้น นอกเหนือจากการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม เช่น การสังเกตพฤติกรรม การสัมภาษณ์เชิงลึก หรือการสนทนากลุ่ม เพื่อนำข้อมูลที่ได้ มาวิเคราะห์ให้ได้ผลตรงกับความเป็นจริงที่สุด

หนังสืออ้างอิง

- กรรมการพัฒนาชุมชน. เอกสารวิชาการการจัดการความรู้การพัฒนาชุมชนองค์ความรู้การพัฒนาชุมชน ชุดที่ ๒ การพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากในการพัฒนาชุมชน กรุงเทพมหานคร : [ม.ป.ท.], ๒๕๔๙.
- นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ศูนย์บัณฑิตศึกษา วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์
- บุญเสริม นาคสาร. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน: ผลในทางปฏิบัติ เมื่อครบรอบ ๖ ปี ของการปฏิรูปการเมือง. กรุงเทพมหานคร, ม.ป.ท., ๒๕๔๖.
- บุษยมาศ แสงเงิน. ผู้อำนวยการกองบริหารงานบุคคลประเภทผู้บริหา. แผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ.๒๕๕๕ – ๒๕๕๙).
- บุษอริ ยี่หะ. การปกครองท้องถิ่นไทย Thai local government. พิมพ์ครั้งที่ ๑. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๗.
- พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒. ๑๙ มีนาคม, ๒๕๕๔.
- พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒. ๑๙ มีนาคม, ๒๕๕๔.
- สำนักงานพัฒนาชุมชน อำเภอลำลูกเกด จังหวัดเพชรบูรณ์. เดือนกุมภาพันธ์, ๒๕๕๓.
- Ken Blanchard การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่พึงประสงค์เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน. รายงานการวิจัยสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. ๒๕๔๖, หน้า ๕๖.

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	: พัชรี ศรสุรินทร์
ว/ ด/ ป เกิด	: ๒๖ มกราคม ๒๕๓๑
สถานที่เกิด	: โรงพยาบาลวิเชียรบุรี อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์
การศึกษา	: ประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาลกองทัพบก รุ่นที่ ๒๖ กรุงเทพมหานคร ปริญญาตรี สาขารัฐศาสตร์ (ปกครอง) มหาวิทยาลัยรามคำแหง กรุงเทพมหานคร
ประสบการณ์การทำงาน	: ที่ปรึกษานายกองคการบริหารส่วนตำบลบึงกระจับ
สังกัดปัจจุบัน	: องค์การบริหารส่วนตำบลบึงกระจับ
ปีที่เข้าศึกษา	: ๒๕๕๔
ปีที่สำเร็จการศึกษา	: ๒๕๕๖
ที่อยู่ปัจจุบัน	: ๒๒ หมู่ ๖ ตำบลบึงกระจับ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์
M./E.	: ๐๘-๔๕๓๓-๘๓๙๒ / patcharee88@hotmail.com, Dookfin small@ gmail.com